

Gemeente Geertruidenberg

3e Tussenrapportage

2019

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Voorwoord / Aanbieding	3
2. Toelichting op de financiële afwijkingen per programma	6
3. Algemene toelichting op investeringen	13
4. Toelichting op investeringen vanuit 2018	14
5. Toelichting op investeringen 2019	18
6. Nieuwe investeringen 2019	21
7. Toelichting op reserves en voorzieningen	22
8. Vrije Algemene Reserve (VAR)	23
9. Onvoorzien	23
10. Samenvatting en conclusie	24
11. Voorstel	24

1. VOORWOORD / AANBIEDING

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voor u ligt de 3^e Tussenrapportage van 2019 (Turap 2019-3). In de Turap 2019-1 bent u uitvoerig geïnformeerd over de inhoudelijke stand van zaken met betrekking tot de beleidsvoornemens, nieuw en bestaand beleid 2019. Daarnaast was in de Turap 2019-1 de financiële voortgang in de begrotingsbudgetten opgenomen, zowel exploitatie- als investeringsbudgetten.

In de Turap 2019-2 is, mede op advies van de auditcommissie, de inhoudelijke toelichting beperkt gebleven tot de mutaties ten opzichte van de Turap 2019-1. In de financiële voortgang werd ingegaan op zowel de afwijkingen in zowel exploitatie als investeringsbudgetten. De financiële afwijkingen uit de Turap 2019-2 zijn ook beoordeeld op het structurele karakter van de mutatie en, daar waar nodig, meegenomen in de Meerjarenbegroting 2020-2023.

Bij de behandeling van de Turap 2019-2 heeft de gemeenteraad besloten om niet in te stemmen met de extra kosten van € 10.000 voor de extra dimensie aan de evaluatie van het circulatieplan Markt en op dit punt de Tussenrapportage 2019-2 te wijzigen. Tevens besloot de gemeenteraad om niet in te stemmen met de extra kosten van € 10.000 voor de evaluatie van de “de knip Keizersdijk” en dit tot nader order te schrappen en op dit punt de Tussenrapportage 2019-2 te wijzigen.

Mede op basis van de wens van de gemeenteraad zijn in deze Turap 2019-3 de inhoudelijke toelichtingen verder teruggebracht. De beleidsmatige afwijkingen op de begroting (inhoud) worden niet toegelicht en de focus komt te liggen op de financiële mutaties. Daar waar sprake is van significante inhoudelijke afwijkingen op de begroting 2019, wordt uw raad geïnformeerd via Raadsinformatiebrieven. Daarmee kan de inhoudelijke toelichting achterwege blijven.

Dit is de laatste van de drie rapportages die u dit jaar gaat ontvangen. Met deze Turap 2019-3 informeren wij u over de financiële ontwikkelingen vanaf augustus tot en met oktober 2019. Dit document loopt vooruit op, en dient als onderlegger voor, de komende jaarrekening 2019. Deze Turap 2019-3 is voorzien van infographics en een overzicht op hoofdlijnen. Graag vernemen wij of deze voldoen aan de verwachtingen. De insteek van de verslaglegging is “kort maar krachtig”.

De stand van onze begroting 2019 laat na verwerking van deze Turap 2019-3 het volgende begrotingssaldo zien:

		2019
Begroting 2019 - 2022	V	127.000
Raadsbesluiten vóór Turap 2019-1	N	32.025
Mutaties Turap 2019-1	N	119.975
Mutaties Turap 2019-2	N	407.000
Saldo Tussenrapportage 2019-2	N	432.000
Aanwending reserve HHT	V	170.000
Aanwending reserve Decentralisaties	V	262.000
Amendementen Circulatieplan en Knip (2 x € 10.000)	V	20.000
Saldo begroting 2019 na Turap 2019-2 *	V	20.000

* Theoretisch saldo omdat de aanwending van de reserve decentralisaties niet met € 20.000 is verlaagd als gevolg van de amendementen Circulatieplan en Knip. In deze Turap 2019-3 wordt dit gecorrigeerd.

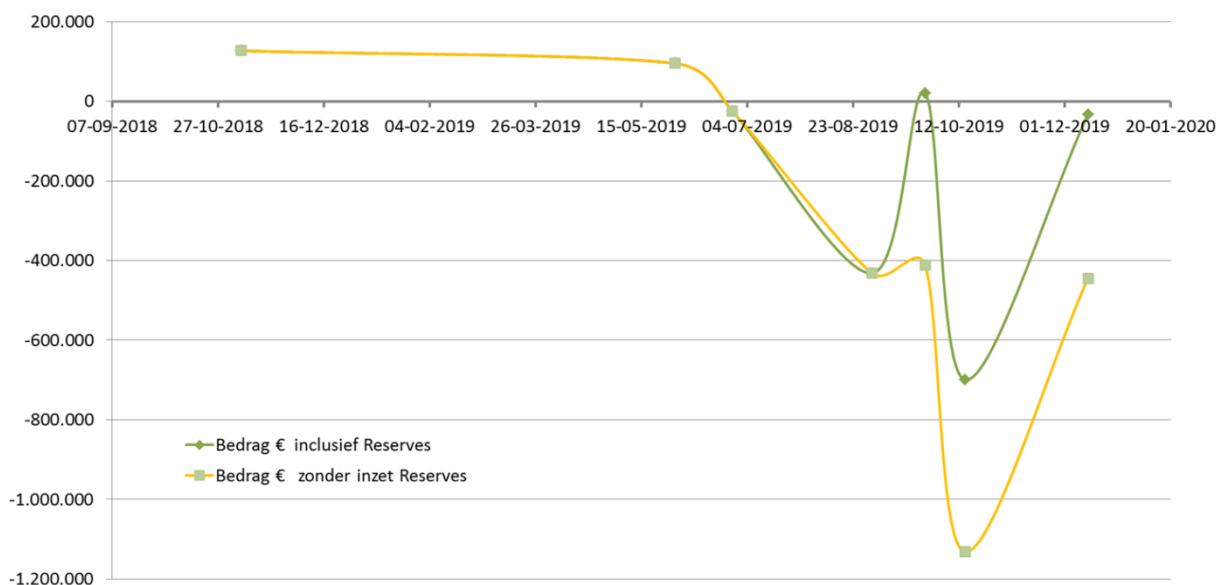
Ongeveer gelijktijdig met de opmaak van de Turap 2019-2 werden de cijfers van de uitvoering van de Jeugdzorg tot en met het 2^e kwartaal van 2019 ontvangen van de gemeente Breda. Er werd een geprognosticeerd tekort berekend van € 720.000. Het genoemde tekort is, in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek naar de oorzaken en gevolgen, niet in het saldo van de Turap 2019-2 meegenomen. Vanuit Breda is medegedeeld dat omstreeks 13 november 2019 de resultaten na het 3^e kwartaal bekend worden. Gelet op de termijnen is in deze Turap 2019-3 derhalve rekening gehouden met de tekorten Jeugdzorg zoals bekend na het 2^e kwartaal.

Op hoofdlijnen is het resultaat van deze Tussenrapportage 2019-3 terug te brengen tot een 6- tal posten van significante omvang. Deze posten zijn:

Onderwerp	V / N	Bedrag
Incidentele grondverkopen	V	714.000
WMO begeleiding en eigen bijdrage	N	150.000
Uitvoering Jeugdzorg inclusief afrekening 2015-2017	N	800.000
Algemene uitkering (correctie WOZ korting)	V	129.000
Personele budgetten	V	150.000
Saldo overige uitgaven en inkomsten	N	56.000
Correctie Turap 2019-2 (inzet reserve decentralisaties)	N	20.000
Prognose eindresultaat 2019	N	33.000

Het bovenstaande saldo is indicatief omdat de lasten en baten van de laatste 2 maanden van het jaar nog niet bekend zijn. Met name de omvangrijke “open-eind” regelingen zoals Jeugd, WMO en bijstand blijven onze aandacht houden.

Onderstaande tabel geeft het verloop weer van het verwachte rekeningresultaat van 2019. Er zijn 2 lijnen omdat bij de 2^e tussenrapportage een storting van € 432.000 heeft plaatsgevonden. De gele lijn is zonder deze correctie en laat ook het tussentijdse tekort zien vanwege de Jeugdzorgbudgetten.

De grafiek laat zien dat het geprognoseerd rekeningsaldo gedurende het jaar verschillende pieken en dalen kent. De noodzaak tot meerdere Turap's gedurende het jaar laat zich daarmee verklaren. Tijdige verslaglegging biedt de mogelijkheid om tussentijds bij te sturen en/of maatregelen te nemen.

In het verleden werden vooruitlopend op de jaarrekening en de daarop volgende nieuwe begroting diverse raadsbesluiten genomen die te maken hadden met budgetoverhevelingen, restantkredieten, kredietafsluitingen, mutaties in reserves en voorzieningen e.d. Omdat nu voor het eerst een Turap 2019-3 wordt opgesteld, is dit P&C product ook een uitgelezen kans om hier efficiënt mee om te gaan en deze besluitvorming te combineren.

Daar waar specifieke besluitvorming noodzakelijk is wordt dit in de verschillende hoofdstukken van deze Trap 2019-3 toegelicht. Alle financiële afwijkingen zijn verwerkt in een begrotingswijziging.

Wij hopen u hiermede voldoende geïnformeerd te hebben.

Het college van burgemeester en wethouders

2. Toelichting op de financiële afwijkingen per programma

In onderstaande tabel worden de mutaties op de begroting toegelicht. Indeling is per programma, Voordeel (V) of Nadeel (N) en beoordeelt voor het jaar 2019. Indien er sprake is van structurele doorwerking na 2019 zullen wij dat in de Turap 2020-1 voorleggen. In beginsel worden afwijkingen toegelicht wanneer het bedrag groter is dan € 10.000. Uitzondering hierop zijn afwijkingen van politiek bestuurlijke importantie of wanneer de afwijking gevolgen heeft voor reserves of voorzieningen.

Programma 1 – Leefbaarheid

Pr.	Omschrijving		2019
1	De opbrengst grondverkoop is hoger dan begroot vanwege m.n. de verkoop van het Scoutingterrein nabij de A27	V	160.000
1	De opbrengst van het scoutingterrein nabij de A27 wordt gereserveerd om in de toekomst ingezet te kunnen worden voor het nieuwe Scoutingterrein. Deze reservering wordt verwerkt via een tussentijdse toevoeging aan de Vrije Algemene Reserve voor 2019 en een gelijktijdige onttrekking uit deze reserve in 2020	N	157.000
1	Vanuit de grondexploitatie wordt een incidentele bijdrage ontvangen vanwege de inbrengwaarde van de grond van het project Peuzelaar. De actualisatie van de grondexploitatie wordt niet in deze Turap meegenomen maar wordt middels een afzonderlijk raadsvoorstel in de vergadering van december aangeboden.	V	363.000
1	Vanuit de grondexploitatie wordt een incidentele bijdrage ontvangen vanwege de inbrengwaarde van de grond van het project Boonstraat..	V	191.000
1	De inkomsten uit verhuur van gronden, water en overige vallen hoger uit dan begroot.	V	10.000
1	In de begroting 2019 was voor de bestrijding van het illegaal grondgebruik voor 2019 en 2020 € 50.000 geraamd. Bij de begroting 2020 is geconstateerd dat dit in 2019 niet haalbaar is en is deze opbrengst doorgeschoven naar 2021. Voor 2019 is deze verschuiving een incidenteel nadeel.	N	50.000
1	Op het gebied van wegen, straten en pleinen zijn slechts beperkt plannen gemaakt vanwege het ontbreken van capaciteit. Het budget voor 2019 blijft deels over.	V	30.000
1	Van het rijk is een subsidiebijdrage ontvangen voor de aanpak van zwerfafval.	V	25.000
1	De verstrekte subsidie zwerfafval wordt ook ingezet ter dekking van diverse kosten die samenhangen met de verstrekt subsidie.	N	25.000
1	In de begroting 2020 is de voorziening openbare verlichting beëindigd. De storting die in 2019 was voorzien kan derhalve ook worden ingetrokken.	V	71.000
1	In het kader van Duurzaam Veilig is voor infrastructurele leveringen en diensten minder budget noodzakelijk dan begroot. Onder andere omdat fietspad nabij de Lidl een deel in het vorige boekjaar is opgenomen en omdat diverse oversteken en oversteeksilhouetten goedkoper zijn uitgevallen dan geraamd.	V	20.000
1	Indien projecten voldoen aan eisen voor cofinanciering vanuit de provincie Noord Brabant kan hiervoor een subsidie worden aangevraagd. Er waren dit jaar geen projecten die aan de subsidievoorwaarden voldeden.	N	20.000

Pr.	Omschrijving		2019
1	Voor verkeerszaken is in 2018 een bedrag beschikbaar gesteld. In de jaarrekening 2018 is dit bedrag meegenomen naar 2019. In 2019 wordt er geen gebruik gemaakt van dit budget en kan derhalve vrijvallen	V	18.000
1	Omdat het budget voor de verkeerszaken 2018 niet wordt gebruikt valt de dekking uit de vrije algemene reserve vrij.	N	18.000
1	Binnen het product riolering worden de budgetten voor elektronische bedrijfsvoering en instructie elektrische installaties (€ 25.000) doorgeschoven naar 2020. Daarnaast is voor overige leveringen en diensten minder budget (€ 15.000) noodzakelijk dan begroot.	V	40.000
1	Bij het product riolering is sprake van een gesloten financiering. Voor- of nadelen worden geëgaliseerd via de voorziening. De voordelen in de uitgaven leiden tot een hogere storting. De BTW effecten van deze mutaties worden in de jaarrekening berekend.	N	40.000
1	De opbrengst van de rioolrechten ligt op schema. Binnen de ramingen is de opbrengstverhouding tussen woningen en niet-woningen budgettair neutraal gewijzigd.	V N	170.000 170.000
1	Binnen het product afvalverwijdering is in de Turap 2019-1 een bedrag voor overige leveringen en diensten beschikbaar gesteld vanwege de voorgenomen wijziging in de inzamelsystematiek. Het restant bedrag (€ 90.000) is in 2019 vanwege gewijzigde besluitvorming niet meer noodzakelijk. Daarnaast constateren we een toename van de inzamelen stortkosten afval op de milieustraat (€ 70.000). Per saldo een voordelig effect.	V	20.000
1	Bij het product afvalverwijdering is sprake van een gesloten financiering. Voor- of nadelen worden geëgaliseerd via de voorziening. De voordelen in de uitgaven leiden tot een hogere storting. De BTW effecten van deze mutaties worden in de jaarrekening berekend.	N	20.000
1	Voor het opstellen van bestemmingsplannen is uit de Vrije Algemene Reserve incidenteel budget beschikbaar gesteld. Hiervan wordt in 2019 een deel niet gebruikt.	V	25.000
1	Omdat het incidenteel budget bestemmingsplannen niet wordt gebruikt, vervalt ook de dekking uit de Vrije Algemene Reserve	N	25.000
1	Saldo van de programmamutaties > 10.000	V	618.000
1	Saldo van de programmamutaties < 10.000	N	62.000
1	Totaal Saldo van de programmamutaties	V	556.000

Programma 2 – Economie, Recreatie en Toerisme

Pr.	Omschrijving		2019
2	Van het beschikbare budget voor de toekomstvisie economische zaken/recreatie/toerisme wordt in 2019 geen gebruik gemaakt.	V	30.000
2	De dekking van het budget toekomstvisie economische zaken/recreatie/toerisme was voorzien door aanwending van de Vrije Algemene Reserve. Deze dekking valt vrij.	N	30.000
2	Van het budget voor overige leveringen en diensten binnen economische beleid is beperkt gebruik gemaakt. Een deel blijft over en kan worden afgeraad.	V	10.000

2	Saldo van de programmamutaties > 10.000	V	10.000
2	Saldo van de programmamutaties < 10.000	N	2.000
2	Totaal Saldo van de programmamutaties	V	8.000

Programma 3 – Sportvoorzieningen

Pr.	Omschrijving		2019
3	In 2018 is een bedrag van € 116.000 beschikbaar gesteld om achterstallig onderhoud bij RFC weg te werken. Vanwege de vertraging is dit bedrag in 2019 niet noodzakelijk en zal in 2020 tezamen met de nieuwbouw RFC worden opgepakt.	V	117.000
3	Het achterstallig onderhoud RFC werd gedekt door een onttrekking uit de Vrije Algemene Reserve. Deze onttrekking blijft in 2019 achterwege.	N	117.000
3	Saldo van de programmamutaties > 10.000	-	0
3	Saldo van de programmamutaties < 10.000	N	1.000
3	Totaal Saldo van de programmamutaties	N	1.000

Programma 4 – Onderwijs

Pr.	Omschrijving		2019
4	De bijdrage van de conciërge is gebaseerd op een bepaald percentage van de kosten die de scholen voor hun rekening nemen. Recent is de afrekening van 2018 ontvangen en deze valt hoger uit dan verwacht.	N	20.000
4	In 2018 is budget beschikbaar gesteld (€ 14.000) voor de tijdelijke huisvesting van de Wilsdonck en voor een onderzoek naar de sporthalvariant Parkzicht (€ 100.000). Thans blijkt dat de 1 ^e niet is doorgegaan en dat de 2 ^e beperkt is gebleven tot een bedrag van € 40.000. Het restant kan worden afgeraamd.	V	74.000
4	Omdat de kosten voor de tijdelijke huisvesting en onderzoek sporthalvariant gedekt werden door de aanwending van de Vrije Algemene Reserve, komt deze dekking ook te vervallen	N	74.000
4	Voor de nieuwbouw Brugklasgebouw Dongemond is in 2018 een bedrag beschikbaar gesteld van € 350.000 voor o.a. sloopkosten en asbestverwijdering e.d. Van dit budget wordt nog geen gebruik in 2019 en is mogelijk in 2020 noodzakelijk.	V	350.000
4	Het bedrag voor asbestverwijdering etc werd gedekt door een onttrekking uit de Vrije Algemene Reserve. Deze onttrekking schuift ook door naar de toekomst	N	350.000
4	In het kader van de onderwijsachterstandbestrijding is een hogere rijksbijdrage ontvangen	V	12.000
4	De extra ontvangen bijdrage wordt ingezet voor onderwijsachterstandbestrijding. Een eventueel deel van de rijksvergoeding wat niet wordt uitgegeven mag worden meegenomen naar volgende jaren.	N	12.000
4	Het budget wat beschikbaar is voor leerlingenvervoer is niet toereikend. Oorzaak is een combinatie van meer en/of duurdere ritten.	N	20.000
4	Saldo van de programmamutaties > 10.000	N	40.000
4	Saldo van de programmamutaties < 10.000	N	7.000
4	Totaal Saldo van de programmamutaties	N	47.000

Programma 5 – Mens, zorg en inkomen

Pr.	Omschrijving		2019
5	Voor de inrichting van fysieke plekken voor jongeren (jongerenontmoetingsplekken) is een budget beschikbaar gesteld. De voorbereidingen lopen, maar de feitelijke plaatsing van een Multi functionele ontmoetingsplek zal eerst in 2020 gerealiseerd worden.	V	30.000
5	De dekking van de Multi functionele ontmoetingsplek was voorzien uit de Vrije Algemene Reserve. Deze dekking schuift ook een jaar op.	N	30.000
5	De DVO Breda vergt meer budget. De gemeente Breda heeft de afgelopen jaren werkzaamheden namens de regio verricht maar niet doorberekend. Zij wensen per 2019 deze kosten wel in rekening te brengen. De verwachte kosten DVO WBO jeugd 2019 worden geraamd op € 112.000. Dit betekent een stijging van de kosten met € 45.000. (€ 40.000 kosten DVO en € 5.000 Juzt). Of deze kosten structureel worden dan de komende maanden duidelijk worden.	N	45.000
5	Vanuit het Transformatiefonds jeugd is over 2018 en 2019 een bijdrage ontvangen. Deze waren niet begroot. Ook voor 2020 ligt een bijdrage in het verschiet. Hiervan is de hoogte nog niet bekend.	V	76.000
5	In de eerstelijnsbudgetten WMO is het budget wat beschikbaar is voor MEE plus en ondersteuning niet noodzakelijk. In de begroting 2020 is de raming al aangepast. In 2019 moet de neerwaartse bijstelling nog plaatsvinden.	V	50.000
5	Omdat nog niet volledig uitgekristalliseerd is wat de (huisvesting) kosten van de nieuwe SWT standplaats zijn, wordt de helft van de bijstelling MEE plus en ondersteuning hiervoor gereserveerd.	N	25.000
5	De definitieve BUIG beschikking 2019 is ontvangen en de rijksuitkering valt hoger uit dan begroot	V	41.000
5	De uitkeringen aan startende ondernemers valt hoger uit en de uitkeringen aan bestaande zelfstandigen valt lager uit. Per saldo voordelig.	V	17.000
5	Het aantal medische indicatiestellingen is minder dan verwacht. De raming kan worden bijgesteld.	V	10.000
5	De wettelijke bijdrage aan de Sociale Werkvoorziening (Mid Zuid) is verlaagd in de algemene uitkering. De doorbetaling aan Mid Zuid wordt voor hetzelfde bedrag naar beneden bijgesteld.	V	13.000
5	Voor de Dagbesteding en ontmoetingscentra was een stelpost opgenomen. Inmiddels zijn diverse subsidies verleend en kan de stelpost vervallen.	V	10.000
5	Voor de WMO woonvoorzieningen is minder budget noodzakelijk	V	20.000
5	Voor de WMO hulpmiddelen is naar verwachting minder budget noodzakelijk	V	10.000
5	Op basis van de realisatiecijfers t/m periode 10, is de prognose dat voor Wmo begeleiding in 2019 een totaalbedrag van € 1.735.000 wordt uitgeven. Voor de WMO begeleiding individueel is derhalve een aanvullend budget noodzakelijk.	N	100.000
5	Tot en met periode 10 zijn de afdrachten van het CAK vanwege de eigen bijdrage WMO € 87.000 geweest. Wanneer dit patroon niet wijzigt, komen de totale afdrachten op € 113.000 uit en blijven zij daarmee € 50.000 achter op onze begroting.	N	50.000

Pr.	Omschrijving		2019
5	Op basis van de cijfers tot en met het 2 ^e kwartaal van de Jeugdzorg is een aanvullend budget noodzakelijk. In raadsinformatiebrieven is de gemeenteraad hierover geïnformeerd. Over de mogelijke uitkomsten van het 3 ^e kwartaal is nog geen enkele zekerheid. Omstreeks half november worden de resultaten vanuit Breda verwacht.	N	720.000
5	In eerste instantie was de afrekening Jeugd 2015-2017 voor de gemeente positief afgerond. De terugvorderingsacties 2015-2017 n.a.v. de jaarverantwoording waren niet degelijk opgepakt. Hier ligt mogelijk nog geld en daarom is een actie in het kader van de beheersmaatregelen alsnog opgepakt door Breda. Uitkomst is dat alsnog gelden aan zorgaanbieders moeten worden nabetaald, vooral door nagekomen declaraties. Dit betekent een geraamde nabetaling van € 80.000 over 3 jaar.	N	80.000
5	De aankoop en onderhoudskosten voor de AED kunnen naar beneden worden bijgesteld (€ 8.000) omdat onderhoudskosten na gebruik van een AED inmiddels bij de RA kunnen worden gedeclareerd. Daarnaast is een eenmalige subsidie ontvangen van € 10.000	V	18.000
5	Inbrengen saldo van Turap 2019-2 ontstaan door te hoge onttrekking uit de reserve decentralisaties	N	20.000
5	Saldo van de programmamutaties > 10.000	N	775.000
5	Saldo van de programmamutaties < 10.000	N	24.000
5	Totaal Saldo van de programmamutaties	N	799.000

Programma 6 – Gemeentelijke gebouwen

Pr.	Omschrijving		2019
6	Voor het pand Markt 32-38 (oude raadhuis) zijn zogenaamde BRIM subsidies ontvangen. BRIM staat voor: Besluit Rijkssubsidiëring Instandhouding Monumenten en is een subsidieregeling bedoeld voor onderhoudswerkzaamheden aan een beschermd monument of werkzaamheden die het normale onderhoud te boven gaan en die voor het herstel van het monument noodzakelijk zijn.	V	41.000
6	De ontvangen BRIM subsidie wordt gestort in de voorziening geprogrammeerd onderhoud gemeentelijke gebouwen	N	41.000
6	Saldo van de programmamutaties > 10.000	-	0
6	Saldo van de programmamutaties < 10.000	V	26.000
6	Totaal Saldo van de programmamutaties	V	26.000

Programma 7 – Dienstverlening en bedrijfsvoering

Pr.	Omschrijving		2019
7	De accountantscontrole vergt meerwerk a.g.v. met name de extra controles Jeugdzorg en Hermenzeil in de jaarrekening 2018	N	7.000
7	Voor de uitzending van extra raadsvergaderingen, bijdrage rekenkamer en abonnement Notubiz is aanvullend budget noodzakelijk	N	9.000
7	De voorziening pensioenverplichtingen wethouders (APPA) en de voorziening wachtgeldverplichtingen wethouders zijn herberekend. De storting in de voorziening kan naar beneden worden bijgesteld	V	20.000

7	Saldo van de programmamutaties > 10.000	V	4.000
7	Saldo van de programmamutaties < 10.000	V	9.000
7	Totaal Saldo van de programmamutaties	V	13.000

Programma 8 – Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Pr.	Omschrijving		2019
8	De rente van de kortlopende geldleningen ontwikkeld zich positief doordat er een rentevergoeding wordt ontvangen in plaats van te betalen.	V	18.000
8	De algemene uitkering van het gemeentefonds valt in 2019 lager uit dan begroot. In de raadsinformatiebrief over de septembercirculaire is de nadere specificatie opgenomen.	N	54.000
8	De gerechtelijke uitspraak over de WOZ waarde van de energiecentrale over 2014 en 2015 had als gevolg dat de WOZ waarde naar beneden moest worden bijgesteld. Gevolg was dat de gemeente over die jaren teveel was gekort op de algemene uitkering. Aan het ministerie is gevraagd om gebruik te mogen maken van een hardheidsclausule om alsnog met terugwerkende kracht de WOZ waarde te kunnen aanpassen. Of hiermee zou worden ingestemd was uitermate onzeker zodat deze niet als inkomst is ingeboekt. Het ministerie heeft recent ingestemd. Over 2014 en 2015 leidt dit tot een incidenteel voordeel.	V	129.000
8	Over de jaren 2014 tot en met 2018 is een suppletie-uitkering BTW aangevraagd. Voor de algemene dienst werkt deze nadelig.	N	27.000
8	Voor de uitvoering van natuurprojecten is n.a.v. het raadsprogramma € 100.000 beschikbaar gesteld. Dit budget zal in 2019 niet worden aangewend. Onderzocht wordt of dit budget de komend jaar noodzakelijk is of dat het project tot nader order wordt uitgesteld.	V	100.000
8	Voor de uitvoering van de natuurprojecten had de provincie een bijdrage beschikbaar gesteld van 75% en het restant werd gedekt door aanwending van de Vrije Algemene Reserve. Beide ramingen worden eveneens naar beneden bijgesteld. De bijdrage uit de VAR wordt voornamelijk overgeheveld naar 2020.	N N	75.000 25.000
8	Voor een onderzoek naar kortdurend wonen is een bedrag van € 25.000 beschikbaar gesteld. Dit bedrag wordt niet gebruikt omdat de noodzakelijke uitgaven kunnen worden opgevangen binnen de bestaande budgetten.	V	25.000
8	De dekking van het onderzoek naar kortdurend wonen was voorzien uit de Vrije Algemene Reserve. Dat is nu niet nodig.	N	25.000
8	Het restant van de post onvoorzien wordt in dit jaar niet meer ingezet voor de dekking van incidentele onvoorziene uitgaven. Dit bedrag kan derhalve vrijvallen in het saldo.	V	32.000
8	De onttrekking uit de Vrije Algemene Reserve t.b.v. digitaliseren bouwvergunningen (€ 50.000) en communicatieplan Donge-oever (€ 20.000) zijn administratief overgeheveld naar Overhead	N	70.000
8	Saldo van de programmamutaties > 10.000	V	28.000
8	Saldo van de programmamutaties < 10.000	N	10.000
8	Totaal Saldo van de programmamutaties	V	18.000

Programma 9 – Overzicht overhead

Pr.	Omschrijving		2019
9	Als gevolg van de opdracht om na de Turap 2019-2 uiterst terughoudend om te gaan met de beschikbare budgetten is ook de inzet van inhuur van derden hierin betrokken. Enerzijds is de inzet zoveel mogelijk beperkt en anderzijds blijkt ook dat het niet eenvoudig is om, in de huidige overspannen arbeidsmarkt, de juiste mensen te vinden. Vandaar dat het personeelsbudget naar beneden bijgesteld kan worden. De nieuwe cao per 1 oktober j.l. zou mogelijk nog voordelig kunnen werken op het personeelsbudget, maar daarvan kan eerst bij de jaarrekening (na loonbetaling december) een oordeel worden gegeven.	V	150.000
9	De bijdrage voor het Regionaal Archief Tilburg valt iets hoger uit (€ 3.000) dan begroot en daarnaast is voor de digitalisering van de bouwvergunningen een hoger budget (€ 7.000) noodzakelijk	N	10.000
9	De digitalisering van de bouwvergunningen wordt gedekt door de Vrije Algemene Reserve. De onttrekking kan incidenteel worden verhoogd. Hiervan is € 50.000 administratieve overheveling van Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.	V	57.000
9	In 2018 is een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor een communicatieplan Donge-Oevers. Dit budget wordt in 2019 niet gebruikt. Aanwending wordt thans in 2020 voorzien.	V	20.000
9	Gemeentebreed is meer budget noodzakelijk voor contributies en (digitale) abonnementen.	N	15.000
9	De budgetten die beschikbaar zijn voor lease van apparatuur en voor abonnementen mobiele telefonie worden niet volledig gebruikt en kunnen worden afgeraamd.	V	12.000
9	Saldo van de programmamutaties > 10.000	V	214.000
9	Saldo van de programmamutaties < 10.000	N	41.000
9	Totaal Saldo van de programmamutaties	V	173.000

Recapitulatie van de programmamutaties:

Pr.	Omschrijving Totaal		2019
1	Programma 1 – Leefbaarheid	V	556.000
2	Programma 2 – Economie, Recreatie en Toerisme	V	8.000
3	Programma 3 – Sportvoorzieningen	N	1.000
4	Programma 4 – Onderwijs	N	47.000
5	Programma 5 – Mens, zorg en inkomen	N	799.000
6	Programma 6 – Gemeentelijke gebouwen	V	26.000
7	Programma 7 – Dienstverlening en bedrijfsvoering	V	13.000
8	Programma 8 – Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	V	18.000
9	Programma 9 – Overzicht overhead	V	173.000
	Totaal voordelen	V	794.000
	Totaal nadelen	N	847.000
	Totaal van de mutaties Turap 2019-3	N	53.000

3. Algemene toelichting op investeringen

In de volgende hoofdstukken wordt de voortgang weergegeven van investeringsbudgetten. In de hoofdstukken maken we onderscheid tussen investeringen uit de jaarrekening 2018, het investeringsplan 2019 of tussentijds beschikbaar zijn gesteld en geheel nieuwe investeringen. Beslispunten kunnen o.a. zijn: Investeringsbudget handhaven, afsluiten, verhogen, verlagen. Daarmee wordt een voorschot genomen op de besluitvorming voor de jaarrekening 2019. De beslispunten hebben ook hun invloed op de rechtmatigheid en werken in beginsel ook door naar 2020. Daar waar voorgesteld wordt om het (restant)investeringsbudget over te hevelen naar 2020 wordt dit restant administratief verwerkt in de begrotingsramingen naar 2020. Eventuele afwijkingen hierop zullen bij de jaarrekening 2019 definitief worden vastgesteld.

Rechtmatigheid investeringen:

Met het vaststellen van de begroting 2019 en de wijzigingen daarop geeft de gemeenteraad de financiële kaders aan voor de uitvoering van het raadsprogramma door het College. In beginsel zijn alle begrotingsoverschrijdingen signalen dat er sprake kan zijn van onrechtmatig financieel beheer. Op basis van de wettelijke voorschriften is het overschrijden van begrote lasten strikt genomen onrechtmatig. Dit hoeft echter niet in alle gevallen door de accountant te worden meegenomen bij zijn rechtmatigheidsoordeel. De commissie BBV heeft hier in haar kadernota de volgende voorwaarden aan gesteld:

- Het college geeft in de jaarrekening aan welke overschrijdingen er hebben plaatsgevonden.
- Uit de analyse van de overschrijdingen moet blijken dat deze passen binnen het door de raad vastgestelde beleid, worden gecompenseerd door direct gerelateerde hogere baten of betrekking hebben op een open einde subsidieregeling
- De overschrijding kon niet eerder worden gesignaleerd.

Indien er op een investering een overschrijding heeft plaatsgevonden van het door de raad beschikbaar gestelde krediet, gelden dezelfde richtlijnen vanuit het BBV m.b.t. de begrotingsrechtmatigheid. Vooruitlopend op de jaarrekening 2019 nemen wij in deze Turap ook de rechtmatigheidstoets investeringen mee.

Bij de jaarrekening 2018 zijn achteraf een groot aantal formele overschrijdingen geaccordeerd, hoe minimaal van omvang ook. Voor 2019 willen wij in de analyse van de overschrijdingen de gebruikelijke afwijkingsnorm > € 10.000 of van politiek bestuurlijke importantie hanteren. Gevolg is dat de analyse op hoofdlijnen kan plaatsvinden en met overschrijdingen op investeringen < € 10.000 wordt ingestemd. Deze overschrijdingen hoeven dan ook niet meer in de jaarrekening opgenomen te worden. De toelichting op de overschrijdingen zijn te vinden onder het hoofdstuk "toelichting op investeringen". Alle overige kredietmutaties welke in 2019 hebben plaatsgevonden, zijn geformaliseerd in de Bestuursrapportages van 2019 of door middel van een afzonderlijk raadsbesluit. Hierdoor wordt voldaan aan de rechtmatigheid voorschriften.

4. Toelichting op investeringen vanuit 2018

Tabel 4.1 Lopende investeringen vanuit 2018

Raadsprogramma 1, Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Restant krediet uit 2018	Toelichting op investering
Brandweerkazerne Geertruidenberg	109.277	Het geschil met de aannemer is bijna afgerond. Bij de jaarrekening zal de afsluiting van het project plaatsvinden en het krediet worden afgesloten.
Verkoop proces Hermenzeil	67.919	<p>De overschrijding bedraagt € 60.000; hiervan wordt voor de helft door de provincie bijgedragen, waardoor de werkelijke netto- kosten voor de gemeente € 30.000 bedragen.</p> <p>De overschrijding is veroorzaakt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beheer en onderhoud van het terrein en de panden, nadere taxaties en de marktverkenning. - begeleiding van de verkoopprocedure door de externe adviseur. Deze extra begeleiding werd veroorzaakt door de vertraging van 4 maanden vanwege de discussie die er is geweest over de procedure en hoe het criterium prijs een plaats moest krijgen in dit proces. Daarnaast heeft de complexiteit van het vraagstuk voor extra onvoorziene werkzaamheden gezorgd. - deelname van externe experts op het gebied van toerisme en recreatie in de beoordelingscommissie. <p>Beslispunt: instemmen met bijraming van € 60.000 (bruto)</p>
Verkoop proces Hermenzeil	- 33.959	<p>Bijdrage provincie wordt verhoogd met € 30.000. Zie ook bovenstaande punt.</p> <p>Beslispunt: instemmen met bijraming van € 30.000</p>
Herinrichting openbaar gebied Gangboord	10.000	<p>De herinrichting heeft minder gekost dan verwacht. Het werk is opgeleverd. Het restantkrediet van € 8.896 kan vrijvallen naar de reserve.</p> <p>Beslispunt: afsluiten.</p>
Vervanging gemalen Kloosterweg en Schapendonk	43.523	<p>Werkzaamheden zijn middels raadsbesluit van 29-05-2019 onderdeel geworden van aanpak RFC. Krediet is nu € 0,00.</p> <p>Beslispunt: afsluiten.</p>
Vervanging riolering centrumplan fase 4 Haven	167.545	<p>Werkzaamheden zijn in voorbereiding.</p> <p>Beslispunt: restant budget overhevelen naar 2020.</p>
Klimaatmaatregelen Ravelijn 1e fase	1.125.327	<p>Werkzaamheden zijn in voorbereiding.</p> <p>Beslispunt: restant budget overhevelen naar 2020.</p>
Klimaatmaatregelen Ottergeerde	89.860	<p>Werkzaamheden zijn door beperkte personele bezetting team civiel later opgestart dan gepland en momenteel in voorbereiding.</p> <p>Beslispunt: restant budget overhevelen naar 2020</p>

Raadsprogramma 1, Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Restant krediet uit 2018	Toelichting op investering
Vervanging riolering Wingerdstraat e.o.	18.078	Werkzaamheden zijn door beperkte personele bezetting team civiel later opgestart dan gepland en momenteel in voorbereiding. Beslispunt: restant budget overhevelen naar 2020
Klimaatmaatregelen Landonk	52.975	Dit werk is gereed maar de officiële eindoplevering vindt plaats in 2020. Beslispunt: restant budget overhevelen naar 2020.
Klimaatmaatregelen Prunusstraat	10.000	Dit werk is gereed maar de officiële eindoplevering vindt plaats in 2020. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020
Afkoppeling riolering Schonckplein	132.303	Werkzaamheden zijn door beperkte personele bezetting team civiel later opgestart dan gepland en momenteel in voorbereiding. Beslispunt: restant budget overhevelen naar 2020
Herontwikkeling Schonckplein	6.758	Dit werk is in voorbereiding. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020
Vorbereidingskrediet plangebied Oude Haven	29.000	Budget wordt ingezet voor de planuitwerking. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020.
Stimuleringsfonds: duurzaamheidsleningen	192.621	Er lopen momenteel nog een aantal aanvragen voor duurzaamheidsleningen. Verder uitwerking bij jaarrekening.

Raadsprogramma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	Restant krediet uit 2018	Toelichting op investering
Passantenhaven steigers	102.910	De 1e activiteiten omtrent de Donge oevers zijn met het onderdeel Timmersteekade gestart. Voorbereiding voor integrale investering- en grondexploitatie lopen en zullen als apart raadsvoorstel begin 2020 aan de raad worden aangeboden. Beslispunt: afsluiten, financiële ruimte inzetten t.b.v. project Donge oevers
Fort Lunet steigers	85.298	Werkzaamheden met betrekking tot Fort Lunet worden onderdeel van het integrale project Donge oevers. Restantkrediet € 82.556. Beslispunt: afsluiten, financiële ruimte inzetten t.b.v. project Donge oevers
Fort Lunet damwand ed.	19.149	Werkzaamheden met betrekking tot Fort Lunet worden onderdeel van het integrale project Donge oevers. Restantkrediet € 19.281. Beslispunt: afsluiten, financiële ruimte inzetten t.b.v. project Donge oevers

Raadsprogramma 3 Sportvoorzieningen	Restant krediet uit 2018	Toelichting op investering
Nieuwbouw kleedaccommodatie RFC	2.197.903	Project is in voorbereidende fase. Er zijn nu alleen voorbereidingskosten gemaakt. Eind 2019 volgt aanbesteding. Bij positieve aanbesteding kan in 2020 uitvoering gestart worden. Beslispunt: restantbudget overhevelen naar 2020
Nieuwbouw kleedaccommodatie RFC	-500.000 -339.000	€ 500.000 betreft lening van RFC bij BNG. We zijn nog in voorbereidende fase. Het bedrag van € 339.000 is de vordering die is opgenomen t.b.v. de btw op het investeringskrediet i.v.m. de verruiming van de btw vrijstelling op sport. Beslispunt: vooralsnog overhevelen naar 2020
Renovatie dak vv Raamsdonk	194.837	De kosten van de renovatie bedragen € 211.612. Overschrijding van € 9.800 op het budget wordt met name veroorzaakt doordat vanwege gewijzigde wetgeving de afrekening inclusief BTW heeft plaatsgevonden. Daarnaast is de voorlopige teruggave BTW (SPUK) € 7.000 lager dan verwacht. Beslispunt: instemmen met overschrijding van € 16.775 en krediet afsluiten.
Renovatie zwembad Ganzewiel	1.920.000	Vorbereidingen zijn in volle gang. Beslispunt: restantbudget overhevelen naar 2020.
Renovatie zwembad De Schans	1.920.000	Vorbereidingen zijn in volle gang. Beslispunt: restantbudget overhevelen naar 2020.

Raadsprogramma 4 Onderwijs	Restant krediet uit 2018	Toelichting op investering
Uitbreiding De Wilsdonck	3.103.263	Vorbereidingen zijn in volle gang. Beslispunt: overhevelen naar 2020
1e inr. gymzaal De Wilsdonck RBS 22.2.2018	793.300	Vorbereidingen zijn in volle gang. Beslispunt: overhevelen naar 2020.
Nieuwbouw Wilsdonck investering voor derden	874.000	Vorbereidingen zijn in volle gang. Beslispunt: overhevelen.
Verv. nieuwbouw brugklas Dongemond RBS 22-2-2018 Incl tijdelijke huisvesting	3.390.338	Vorbereidingen zijn in volle gang. Beslispunt: overhevelen naar 2020.
Tijdelijke Huisvesting bijdrage Dongemond	- 900.000	Bijdrage Dongemond inzake Verv. nieuwbouw brugklas Dongemond. Beslispunt: overhevelen naar 2020.
Vervanging inventaris Gymzalen hoopolder en Elisabethstraat	28.425	De vervanging van de inventaris is iets duurder uitgevallen. Budget is overschreden met € 1.250. Beslispunt: instemmen met bijraming van € 1.250 en afsluiten.

Raadsprogramma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Restant krediet uit 2018	Toelichting op investering
Restauratie Fort Lunet	14.802	Werkzaamheden met betrekking tot Fort Lunet worden onderdeel van het integrale project Donge oevers. Restantkrediet € 14.802. Beslispunt: afsluiten, financiële ruimte inzetten t.b.v. project Donge oevers
Bouwkundige aanpassingen fort Lunet (WEG)	20.263	Werkzaamheden met betrekking tot Fort Lunet worden onderdeel van het integrale project Donge oevers. Restantkrediet € 18.130. Beslispunt: afsluiten, financiële ruimte inzetten t.b.v. project Donge oevers
Ontwikkelingen OMC	264.000	Vorbereidingen zijn in volle gang. Beslispunt: overhevelen naar 2020
Bouwkundige aanpassingen fort Lunet Mafeking	33.049	Werkzaamheden met betrekking tot Fort Lunet worden onderdeel van het integrale project Donge oevers. Restantkrediet € 33.049. Beslispunt: afsluiten, financiële ruimte inzetten t.b.v. project Donge oevers

Raadsprogramma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	Restant krediet uit 2018	Toelichting op investering
Vervanging telefooncentrale	50.410	Vervanging toestellen en infrastructuur loopt. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020.
Aanschaf en inrichting verplichtingenadministratie	5.180	Implementatie is in 2019 afgerond. Restantkrediet bedraagt € 5.179. Beslispunt: afsluiten en krediet laten vrijvallen.
Aanschaf en inrichting PI systeem	19.640	Implementatie is in 2019 afgerond. Restantkrediet € 14.420 Beslispunt: afsluiten en krediet laten vrijvallen.
Back up software	38.000	Project wordt dit jaar niet meer uitgevoerd en staat nu gepland voor 2021. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020
Externe firewall verbindingen	14.935	Project is bijna afgerond. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020
Aanleg glasvezelkabel gemeentewerf	14.000	Aanleg is afgerond met overschrijding van € 120. Beslispunt : instemmen met bijraming van € 120 en afsluiten
I&A plan 2015-2018 2. Midoffice 5 jaar	9.555	Project afgerond, verwachting op basis van de verplichting is tekort van € 82. Beslispunt: Bijramen van € 82 en afsluiten
Elektriciteitsvoorziening Kloosterweg	8.000	Door wijziging van de opdracht i.v.m. veiligheidseisen van Enexis is een overschrijding ontstaan van € 2.017. Beslispunt: instemmen bijraming van € 2.017 en afsluiten.

5. Toelichting op investeringen 2019

In dit hoofdstuk wordt de voortgang weergegeven van de investeringen die zijn opgenomen in het investeringsplan 2019 of in 2019 tussentijds beschikbaar zijn gesteld op basis van een separaat raadsbesluit.

Tabel 5.1 Investeringsplan 2019 of tussentijds beschikbaar gesteld

Raadsprogramma 1, Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Bedrag 2019	Toelichting op investering
Vorbereiding en uitvoering integrale aanpak Ravelijn 2e fase	0	Uitvoering is van 2019 doorgeschoven naar 2021. Het investeringsbedrag was € 48.000. Beslispunt: Afsluiten en in 2021 opnieuw opvoeren in investeringsplan 2021
Vorbereiding en uitvoering integrale aanpak Zandheuvel	0	Uitvoering is van 2019 doorgeschoven naar 2021. Het investeringsbedrag was € 42.000. Beslispunt: Afsluiten en in 2021 opnieuw opvoeren in investeringsplan 2021
Herstelwerkzaamheden Rivierkade	70.000	Het werk is uitgevoerd en kan worden afgesloten. Het restantbedrag is € 7.257. Beslispunt: afsluiten en restant laten vrijvallen.
OV: armaturen 2019	110.000	Binnen de uitvoering van het openbare verlichtingsplan is een aanvullend budget voor 2019 van € 41.000 noodzakelijk. Het restant zal worden overgeheveld naar 2020 i.v.m. uitvoeren deel Stationsweg. Beslispunt: Investeringsbudget € 41.000 verhogen en restant overhevelen naar 2020.
OV: lichtmasten 2019	10.000	Binnen de uitvoering van het openbare verlichtingsplan is een aanvullend budget van € 51.000 noodzakelijk. Het restant zal worden overgeheveld naar 2020 i.v.m. uitvoeren deel Stationsweg. Beslispunt: Investeringsbudget € 51.000 verhogen en restant overhevelen naar 2020.
Investerings conform VGRP+ 2011 t.b.v. 2019	52.000	Pontonnier € 15.000 Keizersveer € 11.000 Werkkampenseweg € 13.000 Het Gat Oosterhoutseweg € 13.000 Wordt momenteel uitgevoerd. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020
Regentenstraat Vorsterstraat	131.000	Dit werk is in voorbereiding. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020
Investerings conform VGRP+ Zandheuvel	37.000	Dit werk is in voorbereiding. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020
Investerings conform VGRP+ Diverse klimaatmaatregelen	35.000	Dit werk is in voorbereiding. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020

Vervanging mechanische riolering 2019 conform VGRP+ 2011	80.700	Vervanging is en wordt gecombineerd met andere plannen. Beslispunt: afsluiten en bedrag laten vrijvallen
Onderzoekskosten Black spots 2021	10.000	Onderzoek wordt in 2021 uitgevoerd, kosten onderzoeksbudget bedragen € 10.000. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020.
Riolering Scheepswerflaan	170.000	Dit werk is afgerond. Restantbedrag is € 58.897 Beslispunt: afsluiten en krediet laten vrijvallen.
Haak-armcontainers	35.000	Levering vindt plaats in 2020 en valt ca., € 5.000 hoger uit. Beslispunt: instemmen met bijraming van € 5.000 en restant budget overhevelen naar 2020
Onkruidbeheersing op verharding incl tractie	457.000	De veegmachine wordt in 2020 geleverd. Beslispunt: restant overhevelen naar 2020
Afval beheer	60.000	De uitgaven zullen vermoedelijk in 2020 zijn. Beslispunt: budget overhevelen 2020
Begrazingsbeheer	50.000	Project is afgerond restantbedrag is € 850 Beslispunt: afsluiten en restant laten vrijvallen.
Poepzuiger	70.000	Bij de begrotingsbehandeling is het besluit genomen om deze investering uit 2 ^e tussenrapportage te laten vervallen officieel bevestigd door de gemeenteraad. Beslispunt: Intrekken, bedrag valt vrij.
Timmersteekade	617.872	De 1e activiteiten omtrent de Donge oevers zijn met het onderdeel Timmersteekade gestart. Voorbereiding voor integrale investering- en grondexploitatie lopen en zullen als apart raadsvoorstel begin 2020 worden aangeboden. Beslispunt: restant overhevelen.

Raadsprogramma 3, Sportvoorzieningen	Bedrag 2019	Toelichting op investering
Vervanging kunstgrasveld DDHC (minus bijdrage SPUK € 173.500)	1.147.193 (- 173.500)	Project is nog niet afgerond. Er worden nog kosten gemaakt. We lopen op schema om binnen budget te blijven. Eindsaldo is echter nog niet bekend. Het bedrag van € 173.500 is de vordering die is opgenomen t.b.v. de btw op het investeringskrediet i.v.m. de verruiming van de btw vrijstelling op sport. Beslispunt: restantbudget overhevelen naar 2020.
Creëren bootcamp-mogelijkheden, natuurspeelplaatsen en voetbalcourt	60.000	Twee van de drie bootcamps worden gecombineerd met andere lokale ontwikkelingen. Kapitaallasten vallen vrij. Beslispunt: bedrag aframen met € 40.000.

Raadsprogramma 4, Onderwijs	Bedrag 2019	Toelichting op investering
Herstel Constructiefout De Vuurvlinder	62.500	Traject is opgestart. Offertes zijn opgevraagd. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020.
Herstel Constructiefout De Biekorf	62.500	Traject is opgestart. Offertes zijn opgevraagd. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020

Raadsprogramma 6, Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Bedrag 2019	Toelichting op investering
Beleefbaar maken Kasteelmuur	130.000	Met RBS van 26-9-2019 is een krediet gevoteerd van € 130.000. De daadwerkelijke uitvoering van project kasteelmuur zal vermoedelijk niet in 2019 maar in 2020 plaatsvinden. Eind 2020 moet het gerealiseerd zijn. Beslispunt: budget overhevelen

Raadsprogramma 7, Dienstverlening en bedrijfsvoering	Bedrag 2019	Toelichting op investering
Aanschaf ICT t.b.v. invoering omgevingswet	80.000	Traject is opgestart. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020
Vervanging seat caddy	27.012	Nieuwe auto is aangeschaft. Restantkrediet € 2.231. Beslispunt: afsluiten en budget laten vrijvallen.

Overhead / geen Raadsprogramma	Bedrag 2019	Toelichting op investering
Geluidsinstallatie	70.000	Vorbereidingen zijn opgestart. Beslispunt: budget overhevelen naar 2020.
Overhead / geen Raadsprogramma		Stand van zaken
Plaats- en tijdonafhankelijk werken	60.000	De 1e investeringen zijn gedaan. De overige komen in 2020. Beslispunt: restant overhevelen.
Digitaal plan 1 jaar	170.000	Uitvoering loopt. Beslispunt: restant overhevelen.
Digitaal plan 5 jaar	166.000	De migratie van Corsa en Liber start op 1 november. De kosten voor de migratie van beide systemen bedragen naar verwachting € 85.000. Aanvullend is dus een bedrag nodig van € 30.000. Dit bedrag kan worden gedekt uit de reserve I&A en is budgettair neutraal omdat er sprake is van onderuitputting op andere onderdelen van het realisatieplan. Beslispunten: ramingen aanpassen en restant overhevelen.

6. Nieuwe investeringen 2019

In dit hoofdstuk worden de geheel nieuwe investeringen opgenomen waarvan de noodzaak tot het beschikbaar stellen door middel van een separaat raadsbesluit in het kader van de rechtmatigheid noodzakelijk is. Aan de gemeenteraad wordt gevraagd om deze kredieten te autoriseren.

Gelet op de inhoud van de investering en het feit dat de raadsvergadering van december de laatste van 2019 is, is hiervan geen separaat raadsvoorstel opgesteld, maar wordt dit gelijk meegenomen in de Turap 2019-3.

Tabel 6.1 Nieuwe Investerings

Raadsprogramma 5, Sport		Toelichting op investering
Scheurvorming Goodflooring-HMC	110.000	<p>Er is sprake van scheurvorming op de twee handbalvelden bij Goodflooring-HMC. Uit een keuring blijkt dat de beide velden niet voldoen aan de normen van de NOC*NSF en het reglement van de handbalbond. Omdat velden een basisvoorziening zijn en de velden niet door de keuring komen, moeten de velden in 2020 gerenoveerd worden.</p> <p>Hiervoor wordt incidenteel een investeringskrediet van € 110.000 (incl. btw) noodzakelijk. De BTW effecten zullen in 2020 meegenomen worden in de SPUK aanvraag voor 2020. In beginsel zal dit leiden tot een bijdrage van € 19.000. Als hierover meer bekend is, zullen wij dat in de Turap 2020-1 melden en het krediet neerwaarts bijstellen. De kapitaallasten zijn meegenomen in de 1^e begrotingswijziging 2020.</p> <p>Beslispunt: beschikbaar stellen krediet van € 110.000, meenemen naar 2020 en kapitaallasten meenemen in de 1^e begrotingswijziging.</p>

7. Toelichting op reserves en voorzieningen

De mutaties zoals opgenomen in hoofdstuk 2 van deze Turap hebben op onderdelen ook effect op de inzet van de reserves en voorzieningen. Mutaties in de exploitatie leiden ook tot een mutatie in de reserve of voorziening. Niet alle mutaties zijn toegelicht in deze Turap omdat er ook sprake is van diverse kleine afwijkingen die niet nader worden toegelicht.

Voor de volledigheid zijn in onderstaande tabel alle mutaties opgenomen. Per reserve of voorziening wordt aangegeven of er sprake is van een toevoeging of een onttrekking. Het grootste gedeelte van de inzet van reserves is de inzet van de Vrije Algemene Reserve die met name wordt ingedeekt voor de dekking van incidentele uitgaven. Een aantal van deze incidentele uitgaven hebben een herkomst van enkele jaren geleden. Bij deze Turap is tussentijds beoordeeld of de inzet van de Vrije Algemene Reserve kan worden aangepast cq opgeschoond. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2019 zal een verdere opschoning plaatsvinden.

Tabel 7.1 Reserves

Nr.	Reserve	Mutaties
Alle onderstaande mutaties hebben betrekking op de incidentele aanwending van de Vrije Algemene Reserve vanuit de begroting 2018 en 2019		
1	De bestemmingsplannen vergen minder budget. De incidentele onttrekking uit de Vrije Algemene Reserve wordt lager.	75.000
2	Onderzoek kortdurend wonen, vervalt	25.000
3	Uniformering tarieven sport, incidenteel extra budget uit reserve	-6.682
4	Digitalisering bouwvergunningen, incidenteel extra budget uit reserve	-7.000
5	Tijdelijke huisvesting Wilsdonk, vervalt	68.875
6	Verkeerszaken, vervalt	18.000
7	Toekomstvisie Economische zaken, vervalt	30.000
	Ongebruikt gedeelte (vrijval) van de Vrije Algemene reserve	223.193

8	Fysieke plekken Jongeren, schuift door naar 2020	30.000
9	Communicatieplan Donge Oevers, schuift door naar 2020	20.000
10	Uitvoering natuurprojecten, schuift door naar 2020	25.000
11	Sportvelden, onderhoud schuift door naar 2020	116.525
12	Nieuwbouw Brugklas Dongemond	350.000
	Gedeelte van Vrije Algemene reserve wat doorschuift naar 2020	541.525

13	Inzet reserve Decentralisatie uit Turap 2019-2 corrigeren. Er wordt minder uit de reserve Decentralisaties onttrokken.	20.000
----	--	--------

Tabel 7.2 Voorzieningen

Nr.	Voorzieningen	Mutaties
14	Zoals eerder in deze Turap aangegeven wordt voor gemeentelijke panden, indien deze voldoen aan bepaalde voorwaarden, een zogenaamde BRIM subsidie ontvangen. Voor het pand markt 32-38 was het bedrag voor € 41.000. De overige ontvangen subsidies zijn veelal van beperkte omvang geweest. Daarnaast zijn de sportgebouwen voortaan onderdeel van de SPUK regeling waarbij BTW verschuldigd wordt. Vanwege de BTW verplichtingen dient de storting in de reserve gemeentelijke gebouwen te worden verhoogd. Per saldo neemt de storting in de voorziening onderhoud gemeentelijke eigendommen toe	75.000
15	Pensioen en wachtgeldverplichtingen wethouders, storting neemt af	20.000

16	Voorziening openbare verlichting, storting neemt af	71.000
17	Voorziening riolering, storting neemt toe	40.000
18	Voorziening afvalstoffenheffing, storting neemt toe	20.000

8. Vrije Algemene Reserve (VAR)

De Vrije Algemene Reserve wordt met name gebruikt voor het dekken van incidentele lasten in de begroting 2019-2022. Uit de recapitulatie van hoofdstuk 7 blijkt dat de Vrije Algemene Reserve voor een bedrag van € 248.00 niet wordt gebruikt. Daarnaast wordt een bedrag van € 516.000 in 2019 niet gebruikt en doorgeschoven naar 2020 waarin de aanwending is voorzien.

Rekening houdend met deze 2 mutaties is de prognose van de vrije algemene reserve als volgt:

	Saldo
Saldo per 31-12-2018 conform jaarrekening 2018	3.040.329
Primitieve begroting 2019, incidentele baten en lasten	- 693.910
Budgetoverhevelingen 2018	- 1.576.500
Jaarrekening 2018 definitieve afrekening	130.924
Besluitvorming Juli 2019 Begraafplaatsen en Turap 2019-1	278.342
Besluitvorming September 2019 Turap 2019-1	4.350
	1.183.535
Storting Turap 2019-3, vrijgevallen deel	248.193
Prognose 31-12-2019 bij ongewijzigde besluitvorming	1.431.728

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2019 wordt de omvang van de algemene reserve wederom beoordeeld en herberekend voor de onderdelen die thans niet zijn meegenomen.

9. Onvoorzien

In onderstaande tabel geven wij het verloop weer van de post onvoorzien. Het basisbudget is € 53.000 per jaar. Het restant incidenteel 2019 is aan het budget voor 2019 toegevoegd. Daarmee is voor 2019 een bedrag beschikbaar van € 84.571. In de onderstaande tabel treft de historische aanwending aan. Er zijn geen mutaties voor de Turap 2019-3 te melden. Vandaar dat het restant saldo onvoorzien als algemeen dekkingsmiddel wordt ingebracht in deze Turap 2019-3

Onvoorzien 2019	Bedrag
Begroting (primair) - Beginstand 2019	53.000
Toevoeging € 32.000 Incidenteel	31.571
Saldo Primaire begroting 2019	84.571

Procedure Burgemeester	-25.000
Bijdrage zwembad t.b.v. gratis zwemabonnementen (RB dec. 2018)	-7.460
Herdenking bevrijding 2019	-19.950
Stand onvoorzien 2019 na Turap 2019-2	32.161
Inzet post onvoorzien als algemeen dekkingsmiddel	32.161
Restant budget 2019	0

10. Samenvatting en conclusie

Met deze Turap 2019-3 informeren wij u over de financiële ontwikkelingen vanaf medio juli tot en met oktober 2019. Deze 3^e Tussenrapportage dient als voorbereiding op de jaarrekening 2019. Vandaar ook dat een aantal formele besluiten rondom investeringen, reserves en voorzieningen, vooruitlopend op de jaarrekening, worden meegenomen. De besluiten zijn zeker niet volledig en compleet. Dit heeft onder andere te maken met het leerproces van de organisatie met de Planning en Control producten. Deze Turap wordt voor de 1^e keer voor het einde van het jaar, als voorloper op de jaarrekening, vastgesteld en zal de komende jaren verder uitgebouwd moeten worden.

Voorzichtige conclusie is dat het aanzienlijke tekort als gevolg van de uitvoering van de Jeugdzorg, wat werd voorzien na de Turap 2019-2, aanzienlijk kan worden verlaagd als gevolg van een aantal incidentele meevallers. Naar de huidige inzichten komt het tekort uit op € 33.000. De komende 2 maanden zullen wij ons inspannen om dit tekort verder terug te brengen.

Het saldo is indicatief van karakter. Zoals bekend blijven de omvangrijke “open-eind” regelingen zoals Jeugd, WMO en bijstand onze aandacht houden.

Met deze Turap eindigt de tussentijdse verslaglegging in het begrotingsjaar 2019. Wij hopen dat deze opzet aan uw wensen en eisen voldoet. De inhoud en opzet van deze Turap 2019-3 zal daarmee vanaf de Turap 2020-1 als basisformat worden gehanteerd.

11. Voorstel:

1. In te stemmen met de financiële toelichting zoals opgenomen in hoofdstuk 2 “toelichting op de financiële afwijkingen per programma” van de tussenrapportage 2019-3;
2. In te stemmen met de beslispunten zoals opgenomen in hoofdstuk 4 “Toelichting op investeringen vanuit 2018” van de tussenrapportage 2019-3;
3. In te stemmen met de beslispunten zoals opgenomen in hoofdstuk 5 “Toelichting op investeringen 2019” van de tussenrapportage 2019-3;
4. In te stemmen met de beslispunten zoals opgenomen in hoofdstuk 6 “Nieuwe investeringen 2019” van de tussenrapportage 2019-3;
5. Kennis te nemen van de toelichting op reserves en voorzieningen zoals opgenomen in hoofdstuk 7 van de tussenrapportage 2019-3;
6. Kennis te nemen van de prognose van de Vrije Algemene Reserve zoals opgenomen in hoofdstuk 8 van de tussenrapportage 2019-3;
7. Kennis te nemen van het verloop van de post onvoorzien zoals opgenomen in hoofdstuk 9 van de tussenrapportage 2019-3;
8. Het nadelig saldo van deze tussenrapportage van 2019-3 van € 33.000 mee te nemen naar de jaarrekening 2019;
9. De begroting 2019 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gemeente Geertruidenberg

3e Tussenrapportage

2019